

Utdannings- og forskningskomiteen
Stortinget

Deres ref.:
Vår ref.:
Dato: 10.10.2019

Statsbudsjett 2020 - Kapittel 260 Universitet og høgskular

I Innst. 12 S (2016–2017) uttalte Stortinget at all nyere dokumentasjon bekrefter behovet for flere muskel- og skjelettbehandlere i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Utdannings- og forskningskomiteens flertall ba derfor

«regjeringen arbeide for at det etableres femårig masterutdanning for manuellterapeuter og kiropraktorer ved et norsk universitet.»

I statsbudsjettet i fjor ble det opplyst at departementet har bedt Universitetet i Bergen om bare å utrede kostnadene ved å etablering av en *kiropraktorutdanning*. Universitetets utredning inneholder derfor ingenting om styrking av manuellterapistudiet.

Årets statsbudsjettforslag inneholder ingen informasjon om hvordan utdanning av flere muskel- og skjelettbehandlere følges opp.

Vi stiller oss undrende til ovenstående, all den tid Stortinget i Innst. 12 S (2016-2017) understreket behovet for flere muskel- og skjelettbehandlere i den *kommunale helse- og omsorgstjenesten*. Manuellterapeuter arbeider i den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

Alle eksperter som har vurdert etablering av kiropraktorutdanning peker på behovet for samkjøring med andre muskel- og skjelettutdanninger. Et ekspertpanel nedsatt av Kunnskapsdepartementet fraråder en monofaglig kiropraktorutdanning og uttaler¹:

«For å sikre både faglig konsentrasjon og kunnskapsmessig bredde mener panelet at masterutdannelsen bør foregå innenfor et flerfaglig/tverrfaglig sammensatt forsknings- og læringsmiljø innenfor medisin og helse.»

(...)

«I Norge kan det være særlig aktuelt å tenke på samarbeid i forhold til fysioterapi og manuell terapi.»

Den eksisterende toårige påbygningsmasteren for manuellterapeuter ble etablert for 14 år siden. Årsbudsjett var den gang på 1,5 millioner kroner. Omfanget av utdanningen er i dag det samme. Den økonomiske rammen muliggjør bare opptak av 22 studenter annet hvert år. Utdanningen har ikke økonomi til å drive forskning og fagutvikling av noen betydning.

Sykdommer og skade i muskel- og skjelettapparatet er den viktigste årsaken til sykefravær og nye uførepensjonerings, og koster samfunnet enorme 185 milliarder kroner årlig.² Å utdanne

¹ Lohmander S m.fl.: Evaluering av norske forskningsmiljøer innen muskel- og skjelettlidelser. NIFU-rapport 2/2011.

² Helsedirektoratet, 2015: Samfunnskostnader ved sykdom og ulykker. Helsetap, helsetjenestekostnader og produksjonstap fordelt på diagnoser og risikofaktorer

flere og godt kompetente muskel- og skjelettbehandlere vil derfor være en svært god investering, ved at det kan høstes gevinster i form av reduserte sykepengeutbetalinger.

Det bør være en nasjonal oppgave å styrke utdanningen av muskel- og skjelettbehandlere. Å overlate dette til utdanningsinstitusjonene, innenfor rammene av egne budsjetter, vil ikke løse denne formidable oppgaven.

- **Som et umiddelbart tiltak ber NMF komiteen bidra til finansiell styrking av den eksisterende toårige påbygningsmasteren.**
- **NMF ber komiteen bidra til at utvidelse av manuellterapiutdanningen til en femårig masterutdanning utredes.**